

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/35/2020
Identifikačné číslo spisu: 1208212731
Dátum vydania rozhodnutia: 24.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1208212731.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Ivicy Čelkovej v spore žalobcu VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, ŠTÁTNY PODNIK, Karloveská 2, Bratislava, IČO: 00 156 752, práv. zast. SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711 proti žalovanému 1/ Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, Bratislava, IČO: 35 829 052, práv. zast. ATLegal, s.r.o., Grosslingova 45, Bratislava IČO: 47 231 424 a žalovanému 2/ MH Manažment, a.s., Turbínova 3, Bratislava, IČO: 50 088 033, práv. zast. RUŽIČKA AND PARTNERS s.r.o., Výšoká 2/B, Bratislava, IČO: 36 863 360 o vyslovenie neplatnosti Zmluvy o odškodnení a o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/184/2018-1396 zo dňa 13. novembra 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/184/2018-1396 z 13. novembra 2019 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 23Cb/162/2008-1130 z 27. septembra 2017 v znení opravného uznesenia č. k. 23Cb/162/2008-1198 z 13. decembra 2017 zamietol návrh žalovaného 1/ na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného medzinárodným rozhodcovským centrom hospodárskej komory Rakúska vo Viedni pod značkou: SCH-5430, ďalej zamietol žalobu žalobcu a žalovanému 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2 Výsledkami vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že dňa 22. marca 2006 uzavreli Fond národného majetku Slovenskej republiky, ako právny predchodca žalovaného 2/ a žalovaný 1/ Zmluvu o odškodnení. V zmysle bodu 2 tejto zmluvy mala samotná Zmluva o odškodnení nadobudnúť účinnosť súčasne s nadobudnutím účinnosti Zmluvy o prevádzke VEG („VEG znamená vodnú elektrárňu Gabčíkovo“). Predmetom Zmluvy o odškodnení bol v zmysle bodu 3.1. tejto zmluvy záväzok Fondu národného majetku Slovenskej republiky priamo odškodniť žalovaného 1/ za podmienok stanovených v tejto zmluve, do tej miery a v súlade s ustanoveniami čl. 3.2 a 3.3 /spôsob výpočtu/ v

prípade, ak bude Zmluva o prevádzke VEG ukončená pred termínom, ktorý je 30 rokov po tom, ako sa Zmluva o prevádzke VEG stala právne účinnou.

3 Zmluva o prevádzke VEG (ďalej aj „Zmluva“) definovala majetok VEG ako hmotný a nehmotný majetok VEG, pričom presný zoznam tohto majetku je uvedený v Prílohe č. 1 k dohode. Dodatočný majetok VEG je Zmluvou definovaný ako taký majetok VEG, ktorý vznikol po nadobudnutí účinnosti Zmluvy, a ktorý obstará žalobca vrátane technického zhodnotenia Modernizácie a rekonštrukcie Majetku VEG. V zmysle ustanovení bodu 1.1. Dohody je pritom Majetok VEG definovaný ako technologická časť vodnej elektrárne Gabčíkovo, menovite vodnej elektrárne Gabčíkovo, vodnej elektrárne Čunovo, malej vodnej elektrárne Mošon a malej vodnej elektrárne na kanáli S VII. Objekty sústavy vodných diel Gabčíkovo - Nagymaros (ďalej len „SVD“) - vrátane vodnej elektrárne Gabčíkovo, vodnej elektrárne Čunovo, malej vodnej elektrárne Mošon a malej vodnej elektrárne na kanáli S VII - boli vybudované na základe Zmluvy uzatvorenej medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o výstavbe a prevádzke Sústavy vodných diel /ďalej len SVD/ Gabčíkovo - Nagymaros zo dňa 16. septembra 1977, zverejnenej v zbierke zákonov vyhláškou Ministra zahraničných vecí ČSSR č. 109/1978 Zb.(ďalej len dvojstranná zmluva). Na základe tejto dohody malo žalobcovi vzniknúť právo zaradiť majetok VEG do majetku štátu, s ktorým hospodári. Žalobca sa mal na základe tejto zmluvy zároveň stať prevádzkovateľom majetku VEG s právom hospodárenia vrátane všetkých k nemu prislúchajúcich hmotných aj nehmotných práv. Žalobca sa zároveň zaviazal zaplatiť žalovanému 1/ vysporiadanie v sume 4.398.661,088,- Sk. Súčasťou predmetnej dohody je aj dohoda o predkupnom práve v prospech žalovaného k majetku VEG, v prípade ak by žalobca chcel pred ukončením alebo pri ukončení zmluvy o prevádzke VEG, previesť majetok VEG. V zmysle odkladacej podmienky dohodnutej v bode 9.2.1 dohody mala jej účinnosť nastať až po tom ako nastane deň uzavretia zmluvy o kúpe akcií.

4 Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že má za preukázané, že zo zmluvy o prevádzke VEG zistil, že dňa 10. marca 2006 uzavrel žalobca so žalovaným 1/ Zmluvu o prevádzke VEG, neskôr doplnenú Dodatkom č. 1 uzavretým dňa 17. júla 2006 (ďalej len „Zmluva“). Jej predmetom je v zmysle bodu 3.1. Zmluvy úprava vzájomných vzťahov, práv a povinností zmluvných strán v súvislosti s efektívnou a bezpečnou prevádzkou VEG a v súvislosti s predajom produktov (tovarov a služieb) v tom zmysle, že žalovaný 1/ nadobudol právo a povinnosť prevádzkovať a opravovať Prevádzkový majetok VEG a udržiavať jeho prevádzkyschopnosť, ďalej nadobudol právo na príjem z realizácie výkonu Prevádzkového majetku VEG, vznikla mu povinnosť hradiť všetky prevádzkové náklady a náklady spojené s údržbou Prevádzkového majetku VEG, a povinnosť platiť žalobcovi Zmluvou dohodnuté platby.

5 Konštatoval, že objektom právnych vzťahov založených Zmluvou je tzv. Prevádzkový majetok VEG, ktorý je v zmysle ustanovení bodu 2.1. Zmluvy definovaný ako Majetok VEG a Dodatočný majetok VEG, pričom jeho zoznam je uvedený v Prílohe č. 2 k Zmluve.

6 Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/84/2014-1328 zo dňa 09. marca 2015 ktorým Krajský súd v Bratislave zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č. k. 24Cb/50/2007-1021 zo dňa 19. novembra 2013 tak, že určil, že Zmluva o prevádzke VEG uzavretá medzi VODOHOSPODÁRSKOU VÝSTAVBOU, š.p. a Slovenskými elektrárňami, a.s. v znení Dodatku č. 1 zo dňa 17. júla 2006 je neplatná. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. novembra 2013.

7 Z rozhodnutia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 49/2015 súd zistil, že dňa 22. decembra 2015 vydalo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky rozhodnutie o určení právneho nástupcu Fondu národného majetku Slovenskej republiky, ktorým sa stala s účinnosťou od 01. januára 2016 spoločnosť MH Manažment, a.s., so sídlom: Trnavská cesta 100, Bratislava.

8 V súvislosti s námietkou žalovaného 1/, ktorý poukazoval na skutočnosť, že v bode 8.8 Zmluvy o odškodnení bola medzi jej účastníkmi dohodnutá rozhodcovská doložka, v zmysle ktorej je na prejednanie tohto sporu daná právomoc Medzinárodného rozhodcovského súdu Hospodárskej komory Rakúska, súd prvej inštancie konštatoval, že uzavretím rozhodcovskej zmluvy sa právomoc všeobecných súdov vylučuje iba voči jej účastníkom, nemôže sa vzťahovať na tretie osoby, ktoré neboli jej účastníkom, resp. neboli účastníkom zmluvy, ktorá obsahovala rozhodcovskú doložku. Nakoľko

žalobca nebol účastníkom zmluvy o odškodnení, nemôže sa na neho vzťahovať rozhodcovská doložka, podľa ktorej by všetky spory z tejto zmluvy, teda aj spory ohľadom jej platnosti mal riešiť rozhodcovský súd. Na základe uvedeného námietku žalovaného 1/ o právomoci rozhodcovského súdu podľa § 5 C.s.p. považoval za nedôvodnú.

9 Na dôvažok súd uviedol, že nadobudnutie účinnosti zmluvy o odškodnení bolo podmienené odkladacou podmienkou. Zdôraznil, že význam odkladacej podmienky spočíva v tom, že účinky právneho úkonu nastanú až jej splnením. Splnením odkladacej podmienky nadobudne právny úkon právne účinky, a to od času splnenia podmienky (ak nebolo stranami dohodnuté niečo iného). Naproti tomu nesplnenie odkladacej podmienky znamená, že dosiaľ neúčinný právny úkon nenadobudne účinnosť. Konštatoval, že Zmluva o odškodnení mala nadobudnúť účinnosť spolu s nadobudnutím účinnosti Zmluvy o prevádzke VEG, pričom z vykonaného dokazovania je zrejmé, že právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím bola zmluva o prevádzke VEG určená za absolútne neplatnú. To znamená, že na právny úkon - Zmluvu o prevádzke VEG sa hľadí tak, ako keby nebola nikdy uzatvorená, z čoho logicky vyplýva, že nemohla ani nikdy nadobudnúť účinnosť a tak nikdy nemohla nastať ani odkladacia podmienka pre vznik účinnosti Zmluvy o odškodnení, ktorej neplatnosti sa žalobca v tomto konaní domáha. Uzavrel, že ak nenadobudla zmluva o odškodnení účinnosť ako celok, nemohla nikdy nadobudnúť účinnosť ani rozhodcovská zmluva, ktorá vo forme rozhodcovskej doložky tvorila jej súčasť, pričom v tomto prípade samozrejme nemožno aplikovať ustanovenie § 5 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a to bez ohľadu na platnosť, resp. neplatnosť samotnej zmluvy o odškodnení. Ako už bolo uvedené, predpokladom pre rozhodovanie sporu v rozhodcovskom konaní je existencia platnej a účinnej rozhodcovskej zmluvy. Ak rozhodcovská zmluva nenadobudla účinky (tak, ako je tomu aj v tomto prípade) nemohla ani nadobudnúť záväznosť pre jednotlivých účastníkov zmluvy a ani nezaložila právomoc Medzinárodného rozhodcovského súdu Hospodárskej komory Rakúska rozhodovať spory medzi účastníkmi tejto zmluvy.

10 Súd nevyhovел žiadosti žalovaného 1/ o prerušenie konania do právoplatného skončenia konania. Poukázal na to, že Civilný sporový poriadok síce umožňuje v § 7 prerušiť súdne konanie z dôvodu prebiehajúceho rozhodcovského konania, avšak iba za predpokladu, že rozhodcovské konania bolo začaté skôr ako konanie súdne, čo však v tomto prípade splnené nebolo, nakoľko rozhodcovské konanie bolo začaté až v roku 2015. Výslovil názor, že ak rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc vo veci konať a rozhodnúť od rozhodcovskej doložky tvoriacej súčasť Zmluvy o odškodnení, teda od rozhodcovskej doložky, ktorá nikdy nenadobudla účinnosť, takéto rozhodnutie označil za zmätočné a zaťažuje rozhodcovské konanie vadou v zmysle § 40 ods. 1 písm. a) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

11 V súvislosti so samotnou žalobou súd prvej inštancie uviedol, že sa žalobca domáhal vyslovenia neplatnosti právneho úkonu - Zmluvy o odškodnení uzatvorenej medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/, ako aj určenia, že žalovaný 1/ nemá nárok na žiadne odškodnenie od žalobcu v zmysle Zmluvy o odškodnení v súvislosti s určením neplatnosti zmluvy o prevádzke VEG alebo s akýmkoľvek spôsobom jej ukončenia.

12 Konštatoval, že samotná žaloba v prejednávanej veci bola na súd doručená dňa 20. júna 2008, teda v čase, kedy bol účinný predchádzajúci procesnoprávny predpis, ktorým bol Občiansky súdny poriadok, ktorý výslovne nevylučoval prípustnosť žalobného návrhu na určenie právnej skutočnosti. Zdôraznil, že aj za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku boli žaloby o určenie neplatnosti prípustné iba vtedy, ak žalobca preukázal na určení tejto právnej skutočnosti naliehavý právny záujem. Poukázal na dôvodovú správu k samotnému Civilnému sporovému poriadku, z ktorej vyplýva, že záujmom zákonodarcu pri novom vymedzení prípustného obsahu určovacích žalôb v Civilnom sporovom poriadku bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mŕňajú sa účelu žaloby určovacej.

13 Súd prvej inštancie konštatoval, že z uvedených dôvodov nemohlo byť legitímnym očakávaním žalobcu, že podaním žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu uzatvoreného medzi žalovaným 1/ a

právnym predchodcom žalovaného 2/ by mohlo dôjsť k odstráneniu jeho právnej neistoty vo vzťahu k žalovanému 1/, ktorá mala byť spôsobená neplatnosťou Zmluvy o prevádzke VEG, nakoľko už zo samotného obsahu žaloby je zrejmé, že táto nebola pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu na ním požadovanom určení prípustná ani za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a nie je prípustná ani za účinnosti nového procesného predpisu - Civilného sporového poriadku.

14 Zdôraznil, že procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). V súvislosti s tým skonštatoval, že žalobca v priebehu celého konania neuviedol žiadne relevantné skutkové tvrdenia, ktoré by preukazovali jeho naliehavý právny záujem na ním požadovaných určeníach a tento naliehavý právny záujem nevyplynul ani z vykonaného dokazovania. Nakoľko žalobca sám nebol účastníkom Zmluvy o odškodnení, a už zo samotného obsahu tejto zmluvy je zrejmé, že žalobcovi z tejto zmluvy nevznikli žiadne práva a ani povinnosti a to ani v prípade, ak by bola platná a zároveň by po splnení odkladacej podmienky nadobudla účinnosť. To znamená, že ani v prípade, ak by súd žalobe žalobcu vyhovel, nedošlo by k akejkoľvek zmene jeho právneho postavenia.

15 O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p. podľa ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Nakoľko mali žalovaní 1/ a 2/ v konaní plný úspech, súd im priznal náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi.

16 Na základe odvolania podaného žalobcom Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 23Cb/162/2008-1130 zo dňa 27. septembra 2017 v napadnutej zamietajúcej časti a závislom výroku o náhrade trov konania potvrdil a žalovanému 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

17 V odôvodnení svojho rozsudku odvolací súd konštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku a uviedol, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Po prejednaní veci konštatoval, že žalobca v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne skutočnosti spôsobilé spochybniť závery súdu prvej inštancie. S dôvodmi napadnutého rozsudku sa v celom rozsahu stotožnil a na doplnenie jeho správnosti k odvolacím námietkam žalobcu uviedol, že od účinnosti CSP nie je možné sa domáhať určenia neplatnosti Zmluvy o odškodnení podľa § 137 CSP (ktoré sa podľa § 470 ods. 1 CSP aplikuje od 1. júla 2016 aj na konanie o žalobe). Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že § 137 písm. c) CSP (rovnako ako § 80 písm. c) OSP) umožňuje domáhať sa určenia neplatnosti právneho úkonu, čo je jasne uvedené v slovách a vetách § 137 písm. c) CSP, keďže § 137 CSP uvádza, že je možné sa domáhať určenia, či tu právo je alebo nie je, a neuvádza, že je možné sa domáhať určenia neplatnosti právneho úkonu. Za irelevantné považoval, že § 137 CSP obsahuje slovo „najmä“ a demonštratívny výpočet žalôb, pretože z tejto skutočnosti nie je možné vyvodiť, že je prípustná aj žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu. Poukázal na komentár k CSP, v zmysle ktorého § 137 CSP uvádza jednotlivé druhy žalôb demonštratívne, pričom iná súkromnoprávna žaloba, teda v § 137 neuvedená, je prípustná, ale iba za predpokladu, že osobitný petit vyplýva z hmotného práva, teda hmotné právo musí založiť oprávnenie súdu rozhodnúť tak, že výrok rozhodnutia neznie ani na splnenie povinnosti, ani na deklaratórne určenie (ne)existencie práva, či právnej skutočnosti. Zo slova „najmä“ nie je možné vyvodiť, že sú prípustné aj iné určovacie žaloby (iné ako výslovne uvedené v CSP alebo inom zákone), a to bez toho, aby museli byť splnené akékoľvek ďalšie podmienky. Odvolací súd konštatoval, že zo žiadneho ustanovenia CSP nemožno vyvodiť, že súdy sú v konaniach o určenie platnosti/neplatnosti právneho úkonu (zmluvy), začatých pred účinnosťou CSP (pred 1. júlom 2016), povinné postupovať podľa § 80 písm. c) OSP, t. j. sú naďalej oprávnené vydať rozhodnutie, ktorým sa určuje platnosť/neplatnosť právneho úkonu (zmluvy). Na uvedenom závere nemení nič prvá veta § 470 ods. 2 CSP, pretože treba rozlišovať na jednej strane, skutočnosť, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou CSP (pred 1. júlom 2016) zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 CSP), a na druhej strane, podľa akých právnych predpisov a akým spôsobom sú súdy od účinnosti CSP (od 1. júla 2016) oprávnené a povinné rozhodovať o úkonoch, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou CSP (pred 1. júlom 2016). Hoci právne účinky žaloby zostávajú zachované, súdy môžu rozhodnúť o žalobe len

spôsobom, ktorý im CSP umožňuje, pričom § 137 CSP neumožňuje vydať rozhodnutie, ktorým sa určí platnosť/neplatnosť právneho úkonu (zmluvy). Ďalej vyslovil názor, že žalobca nemal ani za účinnosti OSP naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení a to z dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku, ku ktorým odvolací súd dodáva, že rozsudkom č. k. 1Cob/84/2014-1328 zo dňa 9. marca 2015 Krajský súd v Bratislave zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č. k. 24Cb/50/2007-1021 zo dňa 19. novembra 2013 tak, že určil, že Zmluva o prevádzke VEG uzavretá medzi VODOHOSPODÁRSKOU VÝSTAVBOU, š.p. a Slovenskými elektrárňami, a.s. v znení Dodatku č. 1 zo dňa 17. júla 2006 je neplatná. Poukázal na to, že uvedené rozhodnutie je právoplatné od 21. apríla 2015. Ďalej uviedol, že Medzinárodné rozhodcovské centrum Hospodárskej komory Rakúska vo Viedni ako rozhodcovský súd dňa 30. júna 2017 zamietlo žalobu SE voči SR a MHM o zaplatenie odškodnenia podľa Zmluvy o odškodnení. So zreteľom na uvedené vyslovil názor, že neexistuje odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uzavrel, že neexistuje ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, pretože skutkové zistenia na ktoré poukazuje žalobca v odvolaní sú irelevantné, pretože sa netýkajú skutočností rozhodných pre posúdenie otázky existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení a pre vydanie rozsudku, a teda nemajú žiadny vplyv na vecnú správnosť výroku rozsudku a ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Súd prvej inštancie sa síce v rozsudku detailne nezaoberal každým tvrdením žalobcu, ktoré uvádza v žalobe v odvolaní, avšak tieto tvrdenia žalobcu označil za právne irelevantné z hľadiska existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení, t. j. aj keby boli pravdivé, tak by žiadnym spôsobom nepreukazovali existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení a tieto tvrdenia sa týkajú údajných dôvodov neplatnosti Zmluvy o odškodnení, t. j. merita veci, a nie naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení. Poukázal na to, že samotný žalobca ani v konaní pred súdom prvej inštancie ani v odvolaní neuviedol, ako konkrétne by tieto tvrdenia mali preukazovať, že žalobcovi vznikajú práva a povinnosti zo Zmluvy o odškodnení, a existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty, ktorý by bol ohrozením žalobcovho právneho postavenia vo vzťahu k právam a povinnostiam vyplývajúcim zo Zmluvy o odškodnení. Odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku dal odpoveď na všetky otázky, ktoré majú podstatný význam pre rozsudok a stručne a jasne objasnil jeho skutkový a právny základ.

18 O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

19 Proti tomuto rozsudku podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) navrhujúc ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, prípadne ho zmeniť a žalobe vyhovieť. Z obsahu dovolania vyplýva, že jeho prípustnosť vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Poukázal na to, že žaloba bola v prejednávanej právnej veci podaná ešte v roku 2008 za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Odvolací súd pri posudzovaní správnosti rozsudku súdu prvej inštancie posudzoval otázku prípustnosti žaloby po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku. Podľa názoru vysloveného odvolacím súdom v konaniach začatých pred 1. júlom 2016 nie je možné po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku domáhať sa určenia platnosti, resp. neplatnosti právneho úkonu. Dovolateľ skonštatoval, že odvolací súd otázku procesnej prípustnosti žaloby nesprávne právne posúdil, čo malo za následok vydanie nesprávneho rozsudku. S poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/30/2018 z 18. decembra 2018 namietol, že odvolací súd posúdil uvedenú otázku odlišne od uvedeného rozhodnutia dovolacieho súdu, podľa ktorého prípustnosť žalôb podaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku je potrebné skúmať výlučne podľa jeho ustanovení a to aj po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku a nevytlúčil možnosť rozhodnúť o žalobe o určení neplatnosti právneho úkonu podanej za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku aj po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku, pokiaľ sú splnené zákonné predpoklady v zmysle Občianskeho súdneho poriadku. Na podporu jeho názoru poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co/210/2017 zo dňa 16. októbra 2019 ako aj Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/242/2018 zo dňa 31. októbra 2019. Odvolaciemu súdu vytýkal, že ak sa chcel odkloniť od právneho názoru najvyššieho súdu má tento odklon podľa § 393 ods. 3 CSP riadne odôvodniť. Hoci nespochybnil, že odvolací súd nie je viazaný názorom vysloveným krajským súdom v inom rozhodnutí,

vyslovil názor, že protichodné závery vyslovené v obdobných veciach neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty. Pritom poukázal na závery vyslovené v uznesení NS SR sp. zn. 3Cdo/158/2012 zo dňa 14. novembra 2012. Odvolací súd teda nesprávne právne posúdil otázku procesnej prípustnosti žaloby, navyše v rozpore s predchádzajúcou praxou dovolacieho súdu, čím zaťažil rozsudok vadou podľa § 421 písm. c/ CSP. V súvislosti s odvolacím dôvodom podľa § 420 písm. f/ CSP dovolateľ označil rozhodnutie odvolacieho súdu za nepreskúmateľné a tvrdil, že nesprávne posúdil otázku existencie odvolacích dôvodov. Uviedol, že ak by aj odvolací súd dospel k právnenému záveru, v zmysle ktorého sa má žaloba posudzovať podľa ustanovení CSP, čo však žalobca popiera, odvolací súd svoj právny názor riadne nezdôvodnil, nezohľadnil podrobnosti právnej úpravy určovacích žalôb podľa OSP a CSP a svoju právnu úvahu obmedzil len na nesprávne konštatovanie týkajúce sa prípustnosti žaloby po nadobudnutí účinnosti CSP. Dovolateľ tvrdil, že odvolací súd zasiahol do práva žalobcu na spravodlivý proces aj tým, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia aplikácie § 470 CSP na žaloby podané za účinnosti OSP. V súvislosti so zachovaním účinkov žaloby podanej za účinnosti OSP aj po nadobudnutí účinnosti CSP poukázal na uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 126/2018 zo dňa 20. marca 2018. Ak by nová právna úprava neumožňovala domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy ako právneho úkonu, na základe žaloby podanej ešte za účinnosti OSP, žalobcovi by tak bez jeho zavinenia bola odňatá možnosť domáhať sa jeho riadne uplatneného nároku na súde. Ďalej odvolaciemu súdu vytýkal, že síce odôvodnil neexistenciu naliehavého právneho záujmu poukazom na rozhodnutie Medzinárodného rozhodcovského centra Hospodárskej komory Rakúska ako aj odkazom na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/84/2014-1328 zo dňa 9. marca 2015 avšak neodôvodnil vplyv uvedených rozhodnutí na existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu v konaní. Ďalej namietal, že obidva v spore konajúce sudy, vôbec nezohľadnili jeho argumentáciu, v zmysle ktorej je jeho naliehavý právny záujem preukázaný už len z dôvodu, že súd musí posúdiť, či Zmluvou o odškodnení nedošlo k porušeniu medzinárodnej Zmluvy o výstavbe a prevádzke SVD G-N podpísané v Budapešti dňa 16. septembra 1977 medzi Československou socialistickou republikou a vládou Maďarskej ľudovej republiky, ktorá bola uverejnená vyhl. Ministerstva zahraničných vecí pod č. 109/1978 Zb. resp. či jej uzavretím nedošlo k obchádzaniu zákona. V súvislosti s tým poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob 307/2010 zo dňa 24. septembra 2011, v ktorom krajský súd konštatoval, že naliehavý právny záujem podniku VV na určení neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG je daný už len z toho dôvodu, že súd musí posúdiť, či Zmluvou o prevádzke VEG nedošlo k porušeniu medzinárodnej zmluvy (zmluvy o výstavbe a prevádzke SVD G-N) alebo či jej uzavretím nedošlo k obchádzaniu zákona. Krajský súd v uvedenom konaní konštatoval, že ak by tomu tak bolo, malo by to vplyv na právne postavenie podniku VV a jeho právnu ochranu, nakoľko právoplatné meritórne rozhodnutie súdu bude záväzné pre všetky konania medzi sporovými stranami - podnikom VV a spoločnosťou SE. Dovolateľ ďalej namietal, že sa sudy nevysporiadali s ďalšou jeho námietkou, že všetky zmluvy sú vzájomne prepojené a preto pokiaľ podnik VV mal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG, podnik VV má naliehavý právny záujem aj na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení. Uviedol, že naďalej zastáva názor, že existuje stav právnej neistoty vo vzťahu medzi sporovými stranami v súvislosti s možným uplatňovaním domnelých nárokov žalovaného 1/ voči žalobcovi. Odôvodnenie rozsudku považoval za nedostatočné aj z toho dôvodu, že odvolací súd síce skonštatoval, že skutkové zistenia, na ktoré poukazuje žalobca v odvolaní sú irelevantné, pretože sa netýkajú skutočností rozhodných pre posúdenie otázky existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, ale neodôvodnil, ktoré skutočnosti považoval za rozhodné pre posúdenie otázky existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. V súvislosti s konštatáciou odvolacieho súdu, že žalobca neuviedol, ako konkrétne by ním uvádzané tvrdenia mali preukazovať, že existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty, ktorý by bol ohrozením žalobcovho právneho postavenia poukázal dovolateľ na svoju argumentáciu, v rámci ktorej poukazoval na uvedené uznesenie Krajského súdu v Bratislave, v ktorom krajský súd konštatoval, že v prípade, ak by bolo konštatované porušenie medzinárodnej zmluvy, bude to mať vplyv na právne postavenie podniku VV a jeho právnu ochranu. Z odôvodnenia rozsudku však nie je zrejmé, či odvolací súd nezohľadnil uvedenú argumentáciu žalobcu alebo ju nepovažoval za právne relevantnú. Stav právnej neistoty existuje vo vzťahu medzi sporovými stranami aj v súvislosti s možným uplatňovaním domnelých nárokov žalovaného 1/ voči žalobcovi. Ani v tomto prípade nie je zrejmé, či odvolací súd nezohľadnil uvedenú argumentáciu žalobcu alebo ju nepovažoval za právne irelevantnú.

20 Žalovaný 1/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie odmietnuť. Dovolanie žalobcu podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP označil za neprípustné, pretože žalobca netvrdil a ani nepreukázal, že jednotlivé senáty dovolacieho súdu zastávajú odlišné (rozdielne) právne názory k právnej otázke, od vyriešenia ktorej závisel rozsudok odvolacieho súdu, čo by sa malo prejaviť v ich rozdielnom rozhodovaní, neoznačil rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o právnej otázke, od vyriešenia ktorej závisel rozsudok odvolacieho súdu rozhodoval rozdielne, žalobca poukázal len na jedno rozhodnutie dovolacieho súdu a dve rozhodnutia krajských súdov. Žalovaný 1/ vo vyjadrení ďalej uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie je založený na riešení dvoch základných otázok a to (i) žalobca sa od účinnosti CSP nemôže domáhať neplatnosti Zmluvy o odškodnení a (ii) žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení. Poukázal na to, že žalobca napadol len správnosť riešenia právnej otázky uvedenej pod (i), a keby aj odvolací súd zaujal k riešeniu právnej otázky uvedenej pod (i) iné stanovisko, ako je uvedené v dovolaní napadnutom rozsudku, nemalo by to žiadny vplyv na výrok rozsudku, pretože odvolací súd by potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie z právneho dôvodu uvedeného pod (ii). Namietal, že žalobca bol povinný jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom uviesť konkrétne dôvody pre ktoré riešenie právnej otázky zo strany krajského súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie považuje za nesprávne, a bol povinný uviesť konkrétne dôvody údajnej nesprávnosti ohľadom všetkých čiastkových argumentov v rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktoré odôvodňujú právny záver odvolacieho súdu, že od účinnosti CSP sa žalobca nemôže domáhať určenia neplatnosti Zmluvy o odškodnení a nielen odkazom na časť odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/30/2018. Navyše časť uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/30/2018 nie je riadne odôvodnená, pretože z nej nie je zrejmé na základe akých úvah (dôvodov) NS SR dospel k záveru citovanému žalobcom a vôbec nerieši všetky čiastkové argumenty uvedené v rozsudku Krajského súdu v Bratislave v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, ktorými krajský súd odôvodnil svoj právny záver, že od účinnosti CSP sa žalobca nemôže domáhať určenia neplatnosti Zmluvy o odškodnení. Z uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/30/2018 nevyplýva nesprávnosť záveru Krajského súdu v Bratislave v zmysle ktorého od účinnosti CSP sa žalobca nemôže domáhať určenia neplatnosti Zmluvy o odškodnení a súd nie je oprávnený vydať rozhodnutie, ktorým určí neplatnosť tejto zmluvy. Za neodôvodnenú označil námietku žalobcu týkajúcu sa nerešpektovania § 393 ods. 3 CSP, pretože toto ustanovenie predpokladá existenciu ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych inštancií, pričom uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/30/2018, nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych inštancií a navyše žalobcom uvedený dovolací dôvod § 421 ods. 1 písm. c/ CSP predpokladá, že ešte nedošlo k ustáleniu rozhodovacej praxe v určitej právnej otázke, ale táto právna otázka je rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne. Pre úplnosť žalovaný 1/ opísal svoje úvahy, vzhľadom na ktoré označil právny záver v zmysle ktorého sa žalobca od účinnosti CSP nemôže domáhať určenia neplatnosti Zmluvy o odškodnení za správny, predovšetkým že súdy môžu rozhodovať o žalobe len spôsobom, ktorý im CSP umožňuje, pričom § 137 CSP neumožňuje vydať rozhodnutie, ktorým sa určí neplatnosť právneho úkonu, ak to nevyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. d/ CSP). Za účinky žaloby, ktoré nastali za účinnosti OSP a zostali zachované aj po účinnosti CSP označil to, že ku dňu podania žaloby na Okresnom súde Bratislava II, bolo začaté konanie o určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení a súdy sú povinné a oprávnené konať a rozhodnúť o žalobe a nie je ním vznik práva žalobcu na vydanie rozsudku ktorým sa určí neplatnosť Zmluvy o odškodnení, ktoré by malo zostať zachovaná aj po účinnosti CSP ak navyše žalobca nemal naliehavý právny záujem na tomto určení ani v čase podania žaloby ani za účinnosti OSP a nemá ho ani za účinnosti CSP, ani povinnosť ani oprávnenie súdu vydať rozsudok, ktorým sa určí neplatnosť Zmluvy o odškodnení. Poukázal pritom na závery vyslovené ústavným súdom v náleze sp. zn. III. ÚS 5/2018. V súvislosti s žalobcom uvedeným dovolacím dôvodom § 420 písm. f/ CSP konštatoval, že žalobca uviedol len tvrdenia, ktorými sa snaží spochybníť správnosť právnych záverov uvedených v odôvodnení rozsudku krajského súdu vo vzťahu k časti odôvodnenia rozsudku v ktorej krajský súd zaujal právne stanovisko, v zmysle ktorého sa žalobca od účinnosti CSP nemôže domáhať určenia neplatnosti Zmluvy o odškodnení, avšak skutočnosť, že sa žalobca nestotožňuje s právnym záverom krajského súdu nezakladá prípustnosť dovolania pre zmätočnosť podľa § 420 písm. f/ CSP. Žalovaný 1/ ďalej vo vyjadrení k dovolaniu uviedol dôvody, pre ktoré považuje tvrdenie žalobcu, uvedené v jeho dovolaní (vo vzťahu k časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu, v ktorej zaujal právne

stanovisko, v zmysle ktorého sa žalobca od účinnosti CSP nemôže domáhať určenia neplatnosti Zmluvy o odškodnení) za nesprávne. Vyjadril názor, že najvyšší súd v uznesení sp. zn. 6Cdo/30/2018 na ktoré sa žalobca odvoláva, v ňom zaujal rovnaké stanovisko a to, že podľa CSP je možné sa domáhať určenia neplatnosti právneho úkonu len podľa § 137 písm. d/ CSP, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Ďalej uviedol, že žalobca nemohol mať žiadne legitímne očakávanie, že konajúce súdy určia neplatnosť Zmluvy o odškodnení, pretože nemal žiadne právo na vydanie rozsudku, ktorým sa určí neplatnosť Zmluvy o odškodnení, ktoré by malo zostať zachované aj po nadobudnutí účinnosti CSP. Vyslovil názor, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní, pred všeobecným súdom. Žalovaný 1/ vo vyjadrení ďalej podrobne vyslovil dôvody, pre ktoré považuje za riadne odôvodnenie neexistencie naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení s tým, že sa súd vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami. Zdôraznil pritom, že v zmysle súdnej praxe odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať detailnú odpoveď na každý argument, ale postačí ak stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia a dá odpoveď na všetky otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam. Ďalej žalovaný 1/ vo vyjadrení k dovolaniu vysvetľoval jednak dôvody, pre ktoré nemožno mať za preukázanú existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení zo žalobcom tvrdeného dôvodu, že súd musí posúdiť, či Zmluvou o odškodnení nedošlo k porušeniu Zmluvy o výstavbe a prevádzke SVD G-N resp. či jej uzavretím nedošlo k obchádzaniu zákona a ďalej dôvody, pre ktoré nepovažuje za správne tvrdenie žalobcu, že samotná skutočnosť, že žalobca nie je zmluvnou stranou Zmluvy o odškodnení nevyučuje existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. Za absolútne irelevantné z hľadiska otázky, či má žalobca naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení (ktorej VV nie je účastníkom a nevznikali z nej VV žiadne práva a povinnosti) označil nároky, na ktoré žalobca v dovolaní poukazoval, ktoré si voči sebe v súdnych sporoch uplatňujú SE a VV v konaniach o vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG. Navyše zdôraznil, že žalobca nemôže prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP odôvodňovať tým, že sa krajský súd, v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie, nevysporiadal so skutočnosťami, ktoré neuviedol v odvolaní. Žalovaný 1/ vo vyjadrení ďalej namietal, že ak žalobca tvrdil, že sa krajský súd nevysporiadal s rozhodujúcimi (podstatnými) skutočnosťami, bol povinný v dovolaní uviesť, s ktorými konkrétnymi skutočnosťami sa krajský súd nevyporiadal a prečo sú tieto skutočnosti rozhodujúce (podstatné) pre posúdenie otázky existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení a pre rozhodnutie súdu o žalobe. V súvislosti s konštatovaním krajského súdu, že neexistuje ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, konštatoval, že z tejto časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu je zřejmé, že sa týka všetkých skutkových zistení súdu prvej inštancie, na ktoré poukázal žalobca v odvolaní a časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu je potrebné vykladať v kontexte celého odôvodnenia rozsudku krajského súdu (vrátane celého odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa odvolací súd stotožnil). Vyslovil názor, že riadne odôvodnenie rozsudku krajského súdu nevyžadovalo, aby krajský súd pri každom jednotlivom skutkovom zistení okresného súdu (na ktoré žalobca poukazoval v odvolaní v rámci odôvodnenia odvolacieho dôvodu podľa § 365 písm. f/ CSP) dal osobitnú detailnú odpoveď, prečo je irelevantné pre posúdenie otázky existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. Obdobne žalovaný 1/ argumentoval v súvislosti s žalobcom tvrdeným nedostatočným odôvodnením záveru, že neexistuje odvolací dôvod podľa § 365 písm. b/ CSP ku ktorému dospel odvolací súd.

21 Za neprípustné označil žalovaný 1/ dovolanie aj proti časti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorej potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v časti, ktorou bola zamietnutá žaloba v časti petitu č. 2, keďže žalobca neuviedol žiadne dôvody prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP alebo § 421 CSP ani žiadne konkrétne skutočnosti (tvrdenia) za účelom odôvodnenia prípustnosti dovolania proti tejto časti rozsudku odvolacieho súdu.

22 Žalovaný 2/ vo vyjadrení k dovolaniu označil dovolanie žalobcu za dôvodné a uviedol, že dovolacie dôvody zakladajú pochybnosti o správnosti rozsudku ako celku. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP sa stotožnil s názorom dovolateľa, že sa odvolací súd odklonil od

ustálenej rozhodovacej praxe súdov týkajúcej sa posudzovania procesnej prípustnosti žalôb o určenie neplatnosti právneho úkonu podaných za účinnosti OSP a svoj odklon vôbec neodôvodnil. Poukázal na to, že žaloba žalobcu bola podaná v roku 2008 bolo teda bez viny žalobcu roky vedené konanie za predchádzajúcej právnej úpravy (OSP), roky bola prejednávaná vecná stránka sporu, sprevádzaná početnými procesnými úkonmi súdu a sporových strán a absolútnou aplikáciou princípu uvedeného v ustanovení § 470 CSP by s účinnosťou CSP dochádzalo k „bodu zlomu“ v konaniach o určenie ne/platnosti zmlúv a teda k porušeniu základných práv na spravodlivý súdny proces. Poukázal na ustanovenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 126/2018 zo dňa 20. marca 2018, ktorý potvrdzuje záver, v zmysle ktorého procesnoprávne účinky žaloby podanej za účinnosti OSP zostávajú zachované aj po nadobudnutí účinnosti CSP. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f/ CSP dal za pravdu žalobcovi, že sa odvolací súd nevysporiadal s tvrdením žalobcu, že ak existoval naliehavý právny záujem na určenie neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG z dôvodu možného rozporu Zmluvy o prevádzke VEG s MZ o SVD, potom musí existovať naliehavý právny záujem rovnako aj v tomto konaní. Záverom vyjadril presvedčenie, že pochybenia odvolacieho súdu, na ktoré poukazoval žalobca majú za následok zásah do práva žalobcu na spravodlivý súdny proces.

23 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa ust. § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote strana, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (ust. § 424 CSP), zastúpená advokátom (ust. § 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (ust. § 443 CSP) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

24 Podľa ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

25 Dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania z § 420 písm. f/ CSP, keď v dovolaní namietal nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

26 Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ založil prípustnosť svojho dovolania aj na ustanovení § 421 ods. 1 písm. c/ a vzhľadom na obsah jeho dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, keď uviedol nielen to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky procesnej prípustnosti žaloby podanej za účinnosti OSP po nadobudnutí účinnosti CSP, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, poukazujúc na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/30/2018 zo dňa 18. decembra 2018, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co/210/2017 zo dňa 16. októbra 2019 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/242/2018 zo dňa 31. októbra 2019, ale súčasne tvrdil aj to, že odvolací súd posúdil spornú právnu otázku odlišne od rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/30/2018.

27 Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

28 Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. IV. ÚS 22/04 a I. ÚS 50/04).

29 Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva

odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (sp. zn. II. ÚS 383/06). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07).

30 Dovolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia NS SR č. 2/2016 z 3. decembra 2015, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ OSP, pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 OSP. Vyššie citované zjednocujúce stanovisko NS SR je aktuálne aj po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový Civilný sporový poriadok, pretože zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, obsiahnuté v novom Civilnom sporovom poriadku sa nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska (k tomu pozri napr. rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 2/2016 z 11. apríla 2017). Uplatnenie druhej vety stanoviska najvyššieho súdu, ktoré predstavuje krajinú výnimku z prvej vety, sa týka výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov. O takýto prípad podľa názoru najvyššieho súdu ide aj v prejednávanej veci.

31 Dovolateľ namietal, že odvolací súd riadne nezdôvodnil a) ním vyjadrený právny názor, že sa má žaloba posudzovať podľa ustanovení Civilného sporového poriadku, b) záver o neexistencii naliehavého právneho záujmu, c) nevysporiadal sa s podstatnými tvrdeniami žalobcu vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f/ CSP a b/ napokon nezdôvodnil záver, že tvrdenia žalobcu uvádzané vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP sú bez právnej relevancie vo vzťahu k posudzovaniu otázky existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení.

32 Žalobca v dovolaní ďalej tvrdil, že odvolací súd porušil jeho práva na predvídateľné a preskúmateľné rozhodnutie, ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý proces. Odvolací súd v odôvodnení vyslovil názor, že od účinnosti CSP nie je možné sa domáhať určenia neplatnosti Zmluvy o odškodnení podľa § 137 CSP, keďže § 137 CSP uvádza, že je možné sa domáhať určenia, či tu právo je alebo nie je a neuvádza, že je možné domáhať sa určenia neplatnosti právneho úkonu a že hoci právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou CSP zostávajú zachované, súdy môžu rozhodnúť o žalobe len spôsobom, ktorým im CSP umožňuje, súčasne však vyslovil záver, že žalobca nemal ani za účinnosti OSP naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení, poukazujúc na dôvody uvedené v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie. Ďalej odvolací súd konštatoval neexistenciu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, pretože žalobcom uvádzané skutkové zistenia, na ktoré poukazuje žalobca v odvolaní, sa netýkajú skutočností rozhodných pre posúdenie otázky existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Aj v súvislosti s ďalšími tvrdeniami žalobcu uvádza, že sú právne irelevantné, nezakladajú odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože sa týkajú údajných dôvodov neplatnosti Zmluvy o odškodnení t. j. merita veci a nie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Napokon odvolací súd konštatoval, že ani samotný žalobca také tvrdenia, ktoré by mali preukazovať existenciu aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty, neuvádza. Takéto rozporuplné odôvodnenie nepochybne vyvoláva vážne pochybnosti o dôvode pre ktorý vlastne odvolací súd potvrdil zamietnutie žaloby súdom prvej inštancie (procesná neprípustnosť rozhodnúť o takejto žalobe už za účinnosti CSP alebo nepreukázanie naliehavého právneho záujmu) a nepochybne nenaplnia požiadavky kladené na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

33 V súvislosti s námietkou nedostatočného odôvodnenia záveru o neexistencii naliehavého právneho záujmu dovolací súd z obsahu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu zistil, že odôvodnil neexistenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu aj odkazom na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/84/2014-1328 zo dňa 9. marca 2015, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 24Cb/50/2007-1021 zo dňa 19. novembra 2013 tak, že určil, že Zmluva o prevádzke VEG uzatvorená medzi VODOHOSPODÁRSKOU VÝSTAVBOU š.p. a Slovenskými elektrárňami a.s. v znení Dodatku č. 1 zo dňa 17. júla 2006 je neplatná ako aj odkazom na rozhodnutie Medzinárodného centra Hospodárskej komory Rakúska zo dňa 30. júna 2017. Odvolací súd však neodôvodnil aký vplyv majú uvedené

rozhodnutia na existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, hoci v súvislosti s riešením práve tejto otázky na ne poukazoval. Zo samotného označenia rozhodnutí vydaných v inom konaní, bez uvedenia ich relevancie k ním prijatému záveru o neexistencii naliehavého právneho záujmu, nie je možné, preskúmať jeho správnosť a pre nedostatočnosť odôvodnenia posúdiť zmysel tohto odkazu.

34 Súd prvej inštancie vyvodil nedostatok právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení aj zo skutočnosti, že žalobca sám nebol účastníkom Zmluvy o odškodnení a z jej obsahu je zrejmé, že mu z tejto zmluvy nevznikli žiadne práva ani povinnosti. V odvolaní žalobca namietal, že samotná skutočnosť, že žalobca nie je zmluvnou stranou Zmluvy o odškodnení, nemôže vylučovať existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. Za absurdný označil záver, podľa ktorého by sa určenia neplatnosti právneho úkonu mohol domáhať výlučne subjekt, ktorý bol účastníkom tohto právneho úkonu. Svoj názor podporil odkazom na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 51/2009 zo dňa 28. októbra 2010, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že vecnú legitimáciu v konaní o určení, či tu právny vzťah alebo právo je či nie je, nemajú výlučne len tí, ktorí sú účastníkmi sporného vzťahu alebo práva; prípustné je tiež určenie právneho vzťahu alebo práva, ktorých sa navrhovateľ z hľadiska hmotného práva nezúčastnil, ak sa právny vzťah alebo právo dotýka jeho právnej sféry a ním požadované určenie preto môže ovplyvniť jeho právne postavenie. Z obsahu odôvodnenia rozsudku vyplýva, že sa odvolací súd s touto argumentáciou žalobcu nevyporiadal.

35 Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že sa súd prvej inštancie nezaoberal v súvislosti s otázkou existencie naliehavého právneho záujmu s jeho argumentáciou, že žalobca ako prevádzkovateľ a správca majetku VEG, má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Zmluvy o odškodnení aj z dôvodu možného rozporu Zmluvy o odškodnení s medzinárodnou zmluvou o výstavbe a prevádzke SVD G-N z roku 1977. Žalobca pritom poukázal na právny názor Krajského súdu v Bratislave, vyslovený v jeho uznesení v konaní vedenom pod sp. zn. 3Cob/307/2010, že naliehavý záujem Vodohospodárskej výstavby š. p., ako žalobcu v uvedenom konaní, je preukázaný už len z toho dôvodu, že súd musí posúdiť, či Zmluvou o prevádzke VEG nedošlo k porušeniu medzinárodnej zmluvy, ktorá bola zverejnená vo vyhl. č. 109/1978 Zb., resp. či jej uzavretím nedošlo k obchádzaniu zákona, čo v kladnom prípade bude mať vplyv na právne postavenie žalobcu a jeho právnu ochranu, pretože právoplatné rozhodnutie súdu v merite veci bude záväzné pre všetky konania medzi účastníkmi. Žalobca pritom doviedol tým, že ak existoval naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG z dôvodu, že súd musel posúdiť možné porušenie medzinárodnej zmluvy Zmluvou o prevádzke VEG, potom rovnako musel existovať tiež naliehavý právny záujem aj v tomto konaní. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na tú skutočnosť, že predmetom Zmluvy o odškodnení sú práva a povinnosti viažúce sa k tomu istému majetku, ktorý je predmetom Zmluvy o prevádzke VEG a že Zmluva o prevádzke VEG a Zmluva o odškodnení sú navzájom závislé zmluvy. Po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia, dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd sa s otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení z dôvodu možného rozporu Zmluvy o odškodnení a Zmluvou o výstavbe a prevádzke SVD G-N nezaoberal.

36 Dovolateľ ďalej namietal, že odvolací súd uviedol, že samotný žalobca ani v konaní pred súdom prvej inštancie ani v odvolaní neuviedol okrem iného, že existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty, ktorý by bol ohrozením žalobcovho právneho postavenia vo vzťahu k právam a povinnostiam vyplývajúcim zo Zmluvy o odškodnení. Žalobca v súvislosti s týmto konštatovaním poukázal v dovolaní na uznesenie Krajského súdu v Bratislave, v ktorom krajský súd uviedol, že v prípade, ak by bolo konštatované porušenie medzinárodnej zmluvy bude to mať vplyv na právne postavenie žalobcu a jeho právnu ochranu. Dovolací súd dáva za pravdu žalobcovi, že z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, prečo odvolací súd argumentáciu žalobcu nezohľadnil, prečo ju považoval pre prejednávajúcu vec za právne irelevantnú.

37 So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd v odôvodnení jeho rozhodnutia (a to ani pri spojení rozsudkov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva žalovaného na súdnu ochranu, keďže odôvodnenie zamietnutia

žaloby nemožno považovať za uspokojujúce. Postupom súdov teda došlo k vade v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ktorá zakladá porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

38 Dovolací súd zrušil podľa § 449 ods. 1 CSP len rozsudok odvolacieho súdu, nakoľko nápravu možno dosiahnuť iba zrušením jeho rozhodnutia a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 450 CSP, v ktorom sa vysporiada s vytýkanými vadami, opätovne posúdi otázku prípustnosti žaloby podanej podľa OSP po nadobudnutí účinnosti CSP, otázku zachovania procesnoprávnych účinkov takejto žaloby, vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s § 220 ods. 2 CSP. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Dovolací súd zrušil dovolaním napadnutý rozsudok v celom rozsahu, nestotožniac sa s námietkou žalovaného 1/, že žalobca neuviedol žiadne dôvody prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP alebo § 421 CSP za účelom odôvodnenia prípustnosti dovolania proti časti rozsudku odvolacieho súdu, týkajúcej sa petitu č. 2. Petitom č. 2 sa žalobca domáhal určenia, že žalovaný 1/ nemá nárok na žiadne odškodnenie od žalobcu v zmysle Zmluvy o odškodnení (teda v zmysle tej zmluvy, vyslovenia neplatnosti ktorej sa domáhal v petite č. 1 žaloby) v súvislosti s určením neplatnosti Zmluvy o prevádzke VEG alebo s akýmkoľvek spôsobom jej ukončenia. Vychádzajúc z uvedeného, obidva petity spolu súvisia a preto žalobcom uvádzané dôvody prípustnosti dovolania sa nepochybne týkajú aj rozhodnutia súdu o petite č. 2 žaloby.

39 Vzhľadom na zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (ktoré zakladá prípustnosť aj dôvodnosť dovolania), dovolací súd sa už nezaoberal skúmaním prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/, prípadne a/ CSP, keďže preskúmanie právneho posúdenia veci odvolacím súdom v tomto štádiu dovolacieho konania nie je ani možné, vzhľadom na nedostatočné odôvodnenie.

40 Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 451 ods. 2 v spojení s ust. § 393 ods. 2, druhá veta CSP a ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.